

Woronicza Jana Pawła

Dzielnice: Mokotów

Osiedla: Wierzbno

Atrybuty: Nazwy własne Nazwy osobowe Imiona i nazwiska

Rok utworzenia nazwy: 1921

Opis

Jan Paweł Woronicz herbu Herburt (1757-1829) - poeta, ksiądz. Przyszedł na świat w Brodowie pod Ostrogami na Wołyniu, kształcił w pobliskich szkołach jezuickich, w 1770 roku wstępując do zakonu. Po jego kasacie w 1773 roku został wyświęcony na księdza diecezjalnego i po dziesięciu latach pracy nauczycielskiej w szkole pojezuickiej objął parafię w Liwie, został również kanonikiem kijowskim. Do Warszawy przyjechał na początku 1791 roku. Podczas obrad Sejmu Wielkiego zasiadał w Komisji ds Religijnych. Wspierając insurekcję kościuszkowską przewodniczył Komisji Porządkowej Królestwa Mazowieckiego, później przez krótki okres pełnił obowiązki kanonika warszawskiego. Mieszkał wówczas w domu przy ul. Kanonia 10. W 1800 roku wycofał się z wielkomiejskiego życia i osiadł w Kazimierzu Dolnym. Tam zaprzyjaźnił się z mieszkającą w Puławach rodziną Czartoryskich. Poświęcił się wówczas działalności poetyckiej, którą parał się już od czasów szkolnych. Pozostawał pod wpływem sentymentalizmu i klasycyzmu, w swoich utworach głosił wiarę w Opatrzność kierującą losami narodu i tylko oddanie się miłosierdziu Bożemu może sprawić, że los Polaków się odmieni. Jego najsłynniejsze dzieła to poemat "Świątynia Sybilli" oraz "Hymn do Boga". Od 1803 roku był proboszczem w podwarszawskim wówczas Powsinie. W okresie Księstwa Warszawskiego był członkiem Izby Wojenno-Administracyjnej oraz rady Stanu. W 1815 roku Aleksander I mianował go Biskupem krakowskim a także senatorem Królestwa Polskiego. Dwanaście lat później został arcybiskupem warszawskim i prymasem Królestwa Polskiego. Zmarł w Wiedniu.

Spoczywa:

Wawel w Krakowie.

Symboliczny nagrobek z 1853 roku w katedrze św. Jana (z obrazem J. K. Kaniewskiego oraz rzeźbą W. Oleszczyńskiego) został zniszczony podczas okupacji hitlerowskiej.

Upamiętnienia:

ul. Przewoźnikowa 29 - kościół p.w. św. Elżbiety - tablica pamiątkowa i popiersie.

Ciekawostki

Powstała w latach 30 XX w. Początkowo biegła przez pola kapusty i pomidorów; o tym, że jest to ulica informowała jedynie tabliczka pośród zagonów.

Stan obecny:

Nr 8: X Liceum Ogólnokształcące im. Królowej Jadwigi. Szkoła powstała już w 1874 jako pensja Jadwigi Sikorskiej z czterema klasami przy Marszałkowskiej 153. W 1917 szkoła miała 8 klas. Wykładali tu Bronisław Chlebowski, Piotr Chmielowski, Władysław Smoleński... Jedną z uczennic była Maria Skłodowska-Curie. W 1918 zmieniono nazwę szkoły na Państwowe Gimnazjum Żeńskie im. Królowej Jadwigi. W latach 1918-24 szkoła działała przy al. Ujazdowskich 40, po czym przeniesiono ją do gmachu przy pl. Trzech Krzyży. Po reformie szkolnej, w 1933 r. zmieniła nazwę na X Gimnazjum i Liceum im. Królowej Jadwigi. W czasie okupacji hitlerowskiej organizowano tajne komplety. Bohaterska postawa nauczycieli i uczennic okupiona została wieloma stratami. Z 44 nauczycieli zginęło 10 osób, z ogólnej liczby 480, życie straciło 66 dziewcząt. Zniszczony został budynek szkoły. W 1947 odbyła się już pierwsza powojenna matura. W 1951 szkoła przeniosła się do nowego, dzisiejszego budynku. W latach 1954-6 budynek przebudowano i powiększono. W 1963 liceum stało się szkołą koedukacyjną a w 1974 szkoła otrzymała Medal KEN. Od 1987 szkoła prowadzi wymianę ze szkołami niemieckimi a dziesięć lat później zostało członkiem Klubu Najstarszych Szkół w Polsce.

Nr 15: Blok mieszkalny. Powstał na pocz. lat 90.

Nr 17: Telewizja Polska. Zespół budynków powstawał od 1963 wg proj. Stanisława Bieńkowskiego i Stanisława Miszczaka.

Nr 19: Zajeżdźnia Służby Zdrowia.

Garaż. Zbudowany w 1958 wg proj. Mariusza Dałka, Janusza Czajkowskiego i Wiesława Żochowskiego.

Bloki Osiedla Wierzbno. Powstały w 1955-70 wg proj. Wacława Kłyszewskiego, Jerzego Mokrzyńskiego, Eugeniusza Wierzbickiego i Zofii Fafusowej.

Bloki osiedla Woronicza. Powstały na pocz. lat 70 XX w. wg proj. Zaslawa Malickiego i Bogdana Popławskiego. Mieszkania są w większości (80%) M2 z ciemnymi kuchniami i wadliwymi instalacjami z małym metrażem: bloki przeznaczone były dla młodych małżeństw. Ściany przemarzają, a instalacja elektryczna jest zbyt słaba na włączenie piecyków elektrycznych.

Nr 40a: w tym domu mieszkał Bogdan Justynowicz (ur. 1939) - poeta ("Przenikanie", "Ćwiczenie dykcji"), pisarz ("Chrobrylt; zmienia kurs" i "W cieniu twierdzy Kołobrzeg" - obie publikacje w kultowej niegdyś serii "Żółty Tygrys"), tłumacz literatury rosyjskiej i gruzińskiej.

Bloki osiedla Bełska. Powstało w latach 70 XX w. wg proj. Zaslawa Malickiego i Jadwigi Grębackiej. Jest to 6 bloków 10-piętrowych z większymi mieszkaniami.

Ogródki działkowe. Od Spartańskiej.

Data nadania nazwy: 1921.07.05